



# Jeseníček

## Ročník 44

Číslo 10/2018-2019

# PŘEHLED PRÁZDNIN A DNŮ VOLNA V ROCE 2019

PRÁZDNINY	SVÁTEK	TERMÍN	POZNÁMKA
Pololetní prázdniny	x x x	Pátek 1. 2. 2019	Volno: Pá + So + Ne
Jarní prázdniny	x x x	25. 2. – 3. 3. 2019	Celkem 9 dnů volna
Velikonoční prázdniny	Velikonoční pondělí (22. 4. 2019)	18. 4. – 22. 4. 2019	Volno: Čt + Pá + So + Ne + Po
x x x	Svátek práce	1. 5. 2019	Středa
x x x	Den vítězství	8. 5. 2019	Středa

## AKTUALIZOVANÝ PŘEHLED ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ

NÁZEV KROUŽKU	VEDOUcí	SCHŮZKA	ČAS
Flétny	p. Jana Doležalová	Pondělí	12 <sup>45</sup> – 13 <sup>45</sup>
Veselá věda	p. Diardová		14 <sup>00</sup> – 15 <sup>00</sup>
Stavíme s Merkurem	p. Diardová		15 <sup>15</sup> – 16 <sup>15</sup>
Čtenářský klub	p. Eva Koniřová	Úterý	13 <sup>30</sup> – 15 <sup>00</sup>
Florbal (3. – 7. tř.)	p. Jan Polák p. Luděk Hlaváček		14 <sup>20</sup> – 15 <sup>50</sup>
Keramický kroužek	p. Jana Hornofová p. Martin Hornof	Středa	12 <sup>45</sup> – 15 <sup>00</sup> (nejdříve)
Matematický kroužek	p. Vilma Michlová		14 <sup>00</sup> – 15 <sup>00</sup>
Zálesácký kroužek	p. Richard Polák		14 <sup>00</sup> – 16 <sup>00</sup>
Hasičský kroužek	p. Jan Svačina		16 <sup>30</sup> – 17 <sup>30</sup>
Karate a kickbox	p. Vladimír Jastrzebski	Čtvrtek	18 <sup>00</sup> – 19 <sup>00</sup>
Aerobic	p. Miroslava Peterová	Pátek	14 <sup>30</sup> – 15 <sup>30</sup>
Fotbalový kroužek	p. Miroslava Peterová		15 <sup>30</sup> – 16 <sup>30</sup>
Fotbal – mladší žáci	p. Zdeněk Jícha		16 <sup>30</sup> – 17 <sup>30</sup>
Železniční modeláři (od 3. tř.)	p. Daniel Skála		16 <sup>00</sup> – 18 <sup>00</sup>
Rybářský kroužek	p. Martin Peter	Neděle	od 13 <sup>00</sup> každý sudý týden v klubovně

## PŘEHLED NEPOVINNÝCH PŘEDMĚTŮ

Ekologicko-přírodovědné aktivity (5. – 9. tř.)	p. V. Knappová	Pondělí (sudý týden)	15 <sup>10</sup> – 16 <sup>40</sup>
Reedukace specifických poruch učení	p. Jana Doležalová	Úterý	12 <sup>40</sup> – 13 <sup>25</sup>
Reedukace specifických poruch učení	p. Jana Doležalová	Pátek	12 <sup>40</sup> – 13 <sup>25</sup>

# NOVÉ OBALY POTRAVIN NAVRHNOU DĚTI

To je hlavní myšlenka novoroční soutěže „**NAMALUJ, CO TI CHUTNÁ**“, do které se mohou zapojit děti ve věku 6 – 11 let.

Soutěž vyhlašuje společnost Lidl s cílem:

- ☺ podnítit zájem dětí o zdravé stravování
- ☺ vyzvat děti k nakreslení barevného obrázku oblíbené zdravé potraviny



## PRAVIDLA:

- ☞ Kreslířská výzva pro malé umělce trvá do 31. ledna.
- ☞ Do soutěže budou zařazeny barevné obrázky ve formátu A4, označené jménem a věkem autora a kontaktem na zákonného zástupce.
- ☞ Obrázek pošlete poštou v obálce s popiskem „**NAMALUJ, CO TI CHUTNÁ**“ na adresu:

Lidl ČR, v.o.s.  
PR oddělení  
Nárožní 1359/11  
158 00 Praha 5

nebo elektronicky na e-mail:

[soutez@lidl.cz](mailto:soutez@lidl.cz)

- ☞ Ze všech obrázků (doručených nejpozději do 8. 2. 2019) bude vybráno deset nejlepších.
- ☞ Na spravedlivý výběr dohlédne odborná porota.
- ☞ Výherci se mohou těšit na víkendový pobyt v aquaparku pro celou rodinu včetně ubytování.
- ☞ Vybrané obrázky navíc poslouží jako předloha pro obaly potravin prodávaných pod privátními značkami společnosti Lidl.



- ☞ Další informace jsou k dispozici na <https://www.lidl.cz/cs/namaluj.htm>.

**Základní škola a mateřská škola Jesenice vás zve na**

**Dětský karneval**  
**s moderátorem rádia Relax J. Ladrůu,**  
**mýšákem Edou a dýdžejem P. Wolfem**

**KD Jesenice: sobota 2. 2. 2019 od 14<sup>30</sup> do 17<sup>30</sup> hodin**

**Tombola: 5 Kč**

**Vstup: s maskou 10 Kč**  
**bez masky 30 Kč**  
**dospělí 40 Kč**

**RELAX**  
RADIO



**(hry, soutěže, tanec, zpěv, aktivní zapojení dětí)**



## 3. kolo - Ryby a vše okolo vody

### 1. – POZNEJ ŽIVOČICHA:

- Napiš rodové a druhové jméno živočicha.
- Vybarvi obrázky podle skutečnosti.



### 2. – DOPLŇ NÁZVY RYB:



### 3. – ODPOVĚZ NA OTÁZKY:

- Kdo je patronem rybářů?
- Jak se jmenuje divoká forma kapra?
- Která ryba klade jikry do škeblí?
- Který rybník v ČR je největší?
- Odkud se k nám dostal zvyk jíst na Vánoce kapra?
- Jak se jmenuje největší rybník v okrese Rakovník a jaká je jeho rozloha?
- Která ryba se tře v Sargasovém moři?
- Co jsou „rybí přechody“?

### 4. – MLOK SKVRNITÝ:

- Namaluj mloka skvrnitého.
- Napiš o něm pět informací.

Vypracované úkoly odevzdejte  
VČAS!



## 4. kolo - Živočichové v zimě

### 1. – POZNEJ ZVÍŘATA PODLE STOP:

Přiřaď ke stopám tato zvířata:  
jezevce, vydra, srnce, myš, zajíce.

**POZNÁMKA:** Některé stopy jsou ve skutečnosti větší, jiné menší.



### 2. – LETOUNI:

Spočítej letouny a urči, zda se jedná o netopýry či o vrápence. Podle čeho se to pozná?



### 3. – ZIMNÍ SPÁČI:

Zakroužkuj zimní spáče, napiš jejich rodová i druhová jména.



### 4. – ZIMNÍ SPÁNEK:

- Jaký význam má pro živočichy zimní spánek (hibernace)?
- Kterí dva z uvedených zimních spáčů mají nepravý zimní spánek a co to znamená?

Vypracované  
úkoly odevzdejte  
VČAS!

# UMÍTE ČESKY?

## TOHLE JSOU NEJČASTĚJŠÍ CHYBY, KTERÉ ČEŠI DĚLAJÍ

Zdroj: <https://www.prozeny.cz/clanek/umite-cesky-tohle-jsou-nejcastejsi-chyby-ktere-cesi-delaji-41015?dop-ab-variant=&seq-no=1&source=hp>

Český jazyk slyšíte od malička, učíte se ho ve škole a stejně leckomu stále dělá problémy. Nemá cenu se vymlouvat, že patří mezi nesnadné jazyky s mnoha výjimkami v pravidlech. I v době, kdy počítač opravuje chyby a telefon automaticky doplňuje slova, je dobré umět správně česky. Vždyť i sebelepší obsah může hodně ztratit, má-li špatnou formu.

### TO NENÍ HYPERKOREKTNĚ, TO JE ŠPATNĚ!

Podmiňovat si dnes můžete ledacos, ale nebuďte u toho za Neználka. Jediné správné tvary podmiňovacího způsobu totiž jsou **já bych, ty bys, on by, my bychom, vy byste, oni by**. Podobně je to s kdyby a kdybychom. Takže žádné bysme a aby jste.



### DLOUHÉ, KRÁTKÉ... JEDNO TO NENÍ

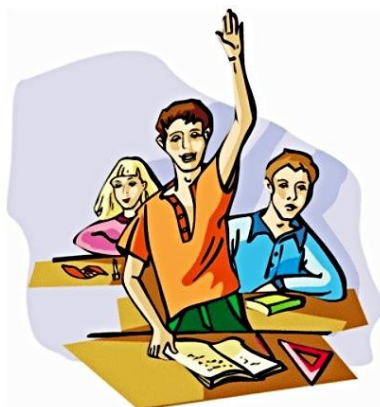
Když má někdo **výjimku**, může mít zároveň i pech. Slovo výjimka je totiž trochu výjimečné. Odvozuje se od slovesa vyjímát, takže by si člověk myslel, že to bude vyjímka, ale při odvozování se zpřeházely čárky, takže jediný správný tvar je opravdu výjimka. Podobný osud potkal i slovo vyšívát a těžko byste napsali vyšívka.

Podobně na vážkách možná býváte u slova **tchyně**. Máte tendenci je napsat s dlouhým ypsilonem? Je tam ovšem krátký, protože jde o přechylovací příponu -yně, podobně jako ve slovech vědkyně nebo umělkyně.

A ještě jeden oblíbený případ záměny délky: ve slově **téma** se píše dlouhé é, ale přídavné jméno **tematický** už je s krátkým e. Vysvětlení zní možná trochu podivně, ale nejde o odvozeninu od slova téma, nýbrž tematika – a tam je krátké e. Podobně schematické je to se slovem schéma.

### ZÁLEŽÍ NA KONTEXTU

Dvojice slov, která znějí podobně, jsou vždycky záludné. Jaký je rozdíl mezi plod a plot se učí děti ve druhé třídě, ale což takhle **holt** a **hold**? Když chcete někomu vzdát hold, tak byste ho holt měli znát. Nebo: To máte holt těžké, když chcete holdovat starému režimu. Pomohli jsme vám?



To u dvojice **tip** a **typ** je to kapánek složitější a je třeba si pamatovat, že zatímco tipnout si můžete na správné číslo ve Sportce, jaký typ auta si vyberete, záleží na vás. Tip tedy odhaduje, avšak typ rozlišuje mezi ostatními. Propříště nezaměňovat!

A do třetice: je-li něco obyčejné, tedy normální, může být řeč o **standardní** kvalitě (vždy a ve všech podobách jedině s d). Naopak s t se píše pouze slovo **standarta**, tedy prapor.

## TAKOVÁ NEVINNÁ ZÁMĚNA

Slova **kvůli** a **díky** si nejsou nijak podobná a ani v jejich pravopise není nic divného. A přece bývají častým důvodem nechtěného pobavení. Stačí uvést zářný příklad: Díky jeho úmrtí si беру černou kravatu. Hned slyšíte, že tam není něco v pořádku. Je třeba myslet na to, že předložka díky se spojuje s kladným obsahem (děkování a vděk je ryze pozitivní), zatímco slovo kvůli můžete navázat i na záporný kontext.

## TÝKÁ SE TO MNĚ, MĚ... NEBO SNAD VÁS?

Může se zdát nepochopitelné, že se při skloňování zájmena já dělají chyby, když se používá tak často. Ale je to tak. Když si nevíte rady, můžete trvat na „bezpečném“ mne (Nech mne být.) – ale sami tušíte, že je to strojené. Přitom si stačí zapamatovat, že ve 2. a 4. pádě jde o tvar **mě** (krátký), zato ve 3. a 6. pádě **mně** (dlouhý tvar). Pomůcka: můžete-li užít tvar mne, pak ho vždy lze nahradit krátkým tvarem mě.

## AŤ POČÍTÁM, JAK POČÍTÁM

Jedním z nevyčerpatelných témat, tedy aspoň co se týče složitosti pravopisu, jsou číslovky. Příslušnou kapitolu pravidel jazyka českého citovat nebudeme. Zastavíme se jen u několika častých problémů:

☞ Řadové číslovky se píší vždy s tečkou za číslicí. Pokud si tedy můžete představit řadu, ve které počítáte první, druhý, patnáctý..., pak vždy s tečkou!

☞ Nepřidávejte k číslu koncovku, není to třeba – a především je to špatně. Je-li něco nevhodné pro děti do 10 let, je chybné psát do 10ti let.

☞ Mezera mezi znakem a číslem je důležitá: chcete-li vyjádřit, že roztok je tříprocentní (přídavné jméno), pak pište bez mezery (tj. 3%), ovšem tři procenta vyžadují mezeru (3 %).

## PŘÍDAVNÁ JMÉNA DOVEDOU POTRÁPIT

Možná si z hodin češtiny nepamatujete, že existují přídavná jména účelová, ale je to tak. Vyjadřují, k čemu je věc určena: **hasící** přístroj slouží k hašení a **lepící** pistole se používá k lepení. V těchto případech je vždy krátké i. Dlouhé í se píše v případě přídavných jmen dějových, mělo by tedy jít o nějakou aktuální akci, kdy někdo něco právě dělá či se s ním cosi děje: lidé **hasící** oheň, **hořící** keř. Takže teď víte, že balící papír a žehlící prkno jsou nesmysly.

## SLOVA PŘEJATÁ A ČASTO ZKOMOLENÁ

Na konec jsme si nechali cizí slova, protože to je pověstná studnice drobných chyb. Takové přídavné jméno **permanentní** se rádo používá chybně jako permanentní. Máte tendenci ve slově **bizarní** napsat uprostřed d? Rychle na to zapomeňte – nejde o kamaráda slova standardní. Původní předek je francouzské přídavné jméno bizarre. Chcete-li **bryskně** něco podotknout, pak nezapomeňte v psané formě na tvrdé y. Lahůdkou i pro znalce je sloveso **protežovat**, které se píše bez háčku nad e (z francouzského protégé/chránit).





# ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

## ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 9/2018-2019:

### 1.- VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

Na vánočním přání se objevilo  $5 + 6 + 2 = 13$  chyb.

### 2.- DOPLŇOVAČKA

Dívka na koštěti.

## 1) DETEKTIV ŠTIKA



V národopisném muzeu jsem vyšetřoval krádež vzácné sošky.

Ke krádeži došlo v noci a noční hlídač mi ochotně vylíčil všechny podrobnosti.



Vyprávěl, že lupič, který byl ozbrojen pistolí, ho napřed důkladně spoutal...

...a pak prostřelil sklo vitríny. Vzal sošku, strčil ji do plátěného pytle a zmizel.

Znovu jsem si prohlédl vitrínu a poznal jsem, že hlídač nemluví pravdu.

Podle čeho detektiv Štika poznal, že se ho hlídač snažil oklamat?

## 2) OBDÉLNÍK S KRUŽNICEMI

Na obrázku je obdélník o rozměrech 11 cm a 7 cm. Uvnitř obdélníku leží dvě kružnice tak, že se každá dotýká jeho tří stran.

Urči vzdálenost středů kružnic.

